

การวิเคราะห์น้ำหนานังสือทองเที่ยวเมืองไทย

เรื่องเอกสารโทหนูงกานุจนา อาจองค์

002616

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรินิญาอักษรศาสตร์บัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2522

15126638)

(1)

A CONTENT ANALYSIS OF BOOKS OF TRAVEL IN THAILAND

Flying Officer Kanchana Archonka

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

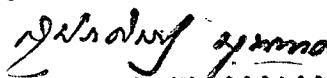
Graduate School

Chulalongkorn University

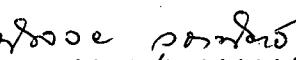
1979

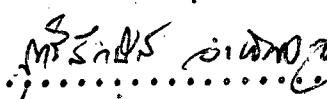
หัวขอวิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือท่องเที่ยวเมืองไทย
โดย	เรื่องอากาศในที่พำนัช กาญจนฯ อาจองค์
ภาควิชา	บรรณาธิการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ สุทธิลักษณ์ อร骏วงศ์ รองศาสตราจารย์ ส่องศรี พิทยรัตน์

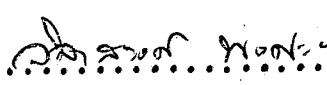
บังคับพิเศษ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

 คณบดีบังคับพิเศษ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ฉวย วุฒิไทรย์)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์สุทธิลักษณ์ อร骏วงศ์)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์วิจารณ์สุวัสดิ์ พงศะบุตร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ส่องศรี พิทยรัตน์)

ลิขสิทธิ์ของบังคับพิเศษ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวขอวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือห้องเที่ยวเมืองไทย

ชื่อนิสิต

เรืออากาศโนหภูึง กัญจนา อาร่องกุ

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์
รองศาสตราจารย์ ส่องศรี พินทร์ตัน

ภาควิชา

บรรณารักษศาสตร์

ปีการศึกษา

2520

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือห้องเที่ยวเมืองไทย
ที่จัดพิมพ์มาจนถึงปี พ.ศ. 2520 ว่ามีเนื้อหาทางด้านใด ปริมาณมากน้อยเท่าใด

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยใช้วิธีอ่านหนังสือห้องหมู่ที่รวมไว้จำนวน 178 เล่ม โดยแยกหนังสือออกเป็น 4 กลุ่ม ตามขอบเขตของหนังสือ และนำหนังสือแต่ละเล่มมาทำการวิเคราะห์เนื้อหาตามตารางวิเคราะห์ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตารางวิเคราะห์ประกอบด้วยหัวขอ
เนื้อหาของหนังสือห้องเที่ยวคร่าวๆ 8 หัวขอใหญ่ และแบ่งเป็นหัวขออยู่รวม 35
หัวขอ คือ หัวขอเนื้อหาทางด้านภูมิศาสตร์ 6 หัวขอ หัวขอเนื้อหาทางด้านประวัติศาสตร์
5 หัวขอ หัวขอเนื้อหาทางโบราณคดี 2 หัวขอ หัวขอเนื้อหาทางด้านวัฒนธรรม 10 หัวขอ
หัวขอเนื้อหาทางด้านสถานที่นาเที่ยว 5 หัวขอ หัวขอเนื้อหาทางด้านสินค้าพิเศษเมือง 2 หัวขอ
หัวขอเนื้อหาทางด้านขอเสนอแนะสำหรับนักท่องเที่ยว 2 หัวขอ และหัวขอเนื้อหาทางด้าน
มีภาพ แผนที่ แผนผังประกอบเรื่อง 2 หัวขอ การวิเคราะห์เนื้อหาใช้วิธีเชิงรายละเอียดใน
ตารางวิเคราะห์ รวมรายละเอียดเป็นความถี่ และนำมาวิเคราะห์หาค่าความถี่เฉลี่ยและค่า
รอยละของจำนวนหนังสือที่บรรจุเนื้อหาแต่ละเรื่อง

สรุปผลการวิจัย

1. หนังสือกลุ่มที่ 1, 2 และ 3 ซึ่งกล่าวถึงการห้องเที่ยวทุกจังหวัด การห้องเที่ยวทั้งແ骸สองจังหวัดขึ้นไป และการห้องเที่ยวเฉพาะจังหวัดเดียว มีเนื้อหาทางค่านภิศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือແ骸สถานที่นาเที่ยว หัวขอเนื้อหาที่หนังสือกล่าวถึงน้อยที่สุด คือແ骸 ขอเสนอแนะสำหรับนักห้องเที่ยว
2. หนังสือกลุ่มที่ 1 ทุกเล่มมีเนื้อหาระบอง ห้อง การคมนาคม ประชากร ประวัติเมือง อธิบายรูปลักษณะของโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ ศาสนา อารชีฟ ประเพณี โบราณสถาน สวนที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ และสถานที่มีความงาม ทางธรรมชาติ แต่ไม่มีหนังสือเล่มใดมีแผนผังประกอบเรื่อง หัวขอเนื้อหาที่หนังสือกลุ่มนี้ เน้นมากที่สุดคือเรื่องห้อง ความถี่เฉลี่ย 277.89 รองลงไปคือ โบราณสถานและสถานที่มีความงามทางธรรมชาติ ความถี่เฉลี่ย 203.56 และ 101.11 ตามลำดับ หนังสือในกลุ่มนี้อยู่ละ 88.88 มีเนื้อหาทางค่านภิศาสตร์ครบถ้วน
3. หนังสือกลุ่มที่ 2 ทุกเล่มมีเนื้อหาระบองการคมนาคม และโบราณสถาน หัวขอเนื้อหาที่หนังสือห้องกลุ่มกล่าวถึงมากที่สุดคือ ห้อง ความถี่เฉลี่ย 53.53 หนังสือกลุ่มนี้อยู่ละ 73.68 มีเนื้อหาทางค่านภิศาสตร์ครบถ้วน
4. หนังสือกลุ่มที่ 3 ทุกเล่มมีเนื้อหาระบองโบราณสถาน หัวขอเนื้อหาที่หนังสือห้องกลุ่มกล่าวถึงมากที่สุดคือเรื่องห้อง ความถี่เฉลี่ย 27.06 หนังสือกลุ่มนี้อยู่ละ 38.62 มีเนื้อหาทางค่านภิศาสตร์ครบถ้วน
5. หนังสือกลุ่มที่ 4 ที่กล่าวถึงการห้องเที่ยวเฉพาะสถานที่ แผนเนื้อหาทางค่านภิศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือภาพประกอบเรื่อง หัวขอเนื้อหาที่หนังสือห้องกล่าวถึงน้อยที่สุดคือเรื่องสินค้าพื้นเมือง หนังสือทุกเล่มมีเนื้อหาระบองห้อง ความถี่เฉลี่ย 17.54 เป็นที่น่าสังเกตวานั้นสือในกลุ่มนี้อยู่ละ 92.31 มีภาพประกอบโดยมีความถี่เฉลี่ย 51.00 แต่ไม่มีหนังสือเล่มใดในกลุ่มนี้เนื้อหาระบองการศึกษาและการແ teng กายเลย

ในการพิจารณาหนังสือห้อง 4 กลุ่ม พบรากันนั้นห้องเที่ยวเมืองไทยทุกเล่มเน้น

๙

เนื้อหาค้านภัยศาสตร์ในเรื่องที่ทั้งมากกว่าเรื่องอื่น ๆ รองลงมา ไก่แกะเนื้อหาด้านสุขาที่
นาเที่ยว สวนหัวขอเนื้อหาที่หนังสือทุกกลุ่มกล่าวถึงน้อย ไก่แกะเรื่องขอเสนอแนะสำหรับ
นักทองเที่ยว และสินค้าพื้นเมือง ทางด้านภาพ แผนที่ และแผนผัง พบร่วมหนังสือสวนใหญ่
126 เล่ม คิดเป็นรอยละ 70.79 ของหนังสือทั้งหมด ที่นำมาวิเคราะห์มีภาพประกอบ สวน
แผนที่และแผนผังมอยน้อยมาก

Thesis Title A Content Analysis of Books of Travel in
 Thailand

Name Flying Officer Kanchana Archonka

Thesis Advisor Professor Suthilak Ambhanwong
 Associate Professor Songsri Phitayarat

Department Library Science

Academic Year 1979

ABSTRACT

Purposes :

The main objective of this study was to analyze the contents of books of travel in Thailand that have been published until December, 1977 in order to examine the topics and how often each of these topics being emphasized.

Methods and Procedures :

The Method of this study was to read all 178 books of travel that could be collected, then classified them into 4 groups in accordance with their scopes. A content analysis table constructed, to be consisted of 8 major categories of subjects and 35 sub-categories, were used in analyzing the contents of each group. The 8 major categories of topics were consisted of 6 geographical sub-categories, 5 historical sub-categories,

2 archaeological sub-categories, 10 cultural sub-categories, 5 tourist attraction, 2 local product sub-categories, 2 tourist guiding sub-categories and the last category included the illustrations, maps and plans. The collected data were thereafter analyzed on mean and percentage basis.

Conclusion :

1. Geography was the most emphasized category in the first three groups of books dealing with travelling in all provinces, travelling in several provinces, and travelling in one province. Tourist attraction was the second most emphasized and tourist guiding was the least emphasized.

2. In the first group, all books contained the subjects on location, transportation, population, town history, explanation of ancient place and object and artistic work appearances, religion, occupation, custom, important historical places and natural beauty; however, none of these books contained any location plan. The sub-category being mentioned most frequently were location (mean = 277.89) ancient places (mean = 203.56) and natural beauty (mean = 101.11) respectively, and 88.88% of the books in this group contained all gographical subjects.

3. In the second group, all books contained the subject on transportation and ancient places. The sub-category being mentioned most frequntly was location (mean = 53.53) and 73.68% of the books in this group contained all geographical subjects.

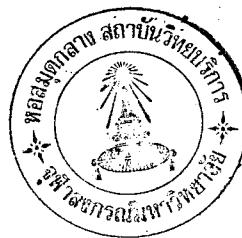
4. In the third group, all books contained the subject on ancient places. The sub-category being mentioned most frequently was location (mean 27.06) and 38.62% of the books in this group contained all geographical subjects.

5. The fourth group, dealing with travelling in one place, emphasized geography and illustration. The least emphasized category was local product. All books contained the subject on location (mean 17.45) and 92.31% of the books in this group had illustrations (mean 51.00). However, none of these books mentioned the subject on education and costumes.

In considering the contents of these 4 groups, it was found that every group emphasized the location more than other subjects, the second most emphasized category was tourist attraction. Tourist guiding and local product were the least emphasized ones. 126 books or 70.79% of the books to be studied had same illustrations, but only a few have maps or location plans.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์และคำแนะนำของศาสตราจารย์
 อุทมิลกัญช์ อ่าพันวงศ์ และรองศาสตราจารย์สองศรี พินทร์กัณ อาจารย์คุบคุมการ
 วิจัย ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องทั้ง ๆ และยังได้รับความ
 อนุเคราะห์จาก ศาสตราจารย์วิลาสิวงษ์ พงศ์บุตร และคุณคณิตา เดชะกุล ซึ่งได้
 กรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติมในการแก้ไขตารางวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือห้องเรียน
 เป้องไทยในสมบูรณ์ชื่น นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากบรรณาธิการ
 ของสมุดองค์การส่งเสริมการห้องเรียนแห่งประเทศไทย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา
 ของท่านเหล่านี้เป็นอันมาก จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ร.พ.หญิง กาญจนा อาจารย์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

กิจกรรมประภากล

รายการตารางประกอบ

บทที่

1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย	3
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	3
ความจำกัดของการวิจัย	3
 2 การท่องเที่ยวและความเป็นมาของหนังสือท่องเที่ยว	5
ความหมายของการท่องเที่ยว	5
เหตุจูงใจในการท่องเที่ยว	7
ประเภทของการท่องเที่ยว	7
ประวัติการท่องเที่ยว	9
ความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับจากการท่องเที่ยว	19
ความหมายของหนังสือท่องเที่ยว	22
ความเป็นมาของหนังสือท่องเที่ยว	23

การเขียนหนังสือห้องเที่ยว	31
✓ประเภทของหนังสือห้องเที่ยว	32
หลักการพิจารณาหนังสือห้องเที่ยว	34
✓ประโยชน์ที่จะได้รับจากหนังสือห้องเที่ยว	35
๓ การดำเนินการวิจัยและการวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือห้องเที่ยว เมืองไทย	36
๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
๕ สรุปผลการวิจัย	112
อภิปรายผลการวิจัย	115
ข้อเสนอแนะ	124
บรรณานุกรม	126
ภาคผนวก	129
ภาคผนวก ก.	130
ภาคผนวก ข.	134
ภาคผนวก ค.	137
ประวัติผู้เขียน	222

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1 ค่าความถี่เฉลี่ยของเนื้อหาแต่ละหัวข้อ และการอยุลละของจำนวนหนังสือที่มีเนื้อหาแต่ละหัวข้อ จากหนังสือกลุ่มที่ 1 ที่กล่าวถึงการห้องเที่ยวทุกจังหวัด	49
2 ค่าความถี่เฉลี่ยของเนื้อหาทางค้านภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ และการอยุลละของจำนวนหนังสือที่มีเนื้อหาแต่ละหัวข้อจากหนังสือกลุ่มที่ 2 ที่กล่าวถึงการห้องเที่ยวตั้งแต่สองจังหวัดขึ้นไป . . .	62
3 ค่าความถี่เฉลี่ยของเนื้อหาทางค้านโบราณคดีและวัฒนธรรม และการอยุลละของจำนวนหนังสือที่มีเนื้อหาแต่ละหัวข้อ จากหนังสือกลุ่มที่ 2 ที่กล่าวถึงการห้องเที่ยวตั้งแต่สองจังหวัดขึ้นไป . . .	67
4 ค่าความถี่เฉลี่ยของเนื้อหาทางค้านสถานที่นาเที่ยว ลินคาพื้นเมือง ขอเสนอแนะสำหรับนักห้องเที่ยว มีภาพ แผนที่ แผนผัง ประกอบ เรื่อง และการอยุลละของจำนวนหนังสือที่มีเนื้อหาแต่ละหัวข้อ จากหนังสือกลุ่มที่ 2 ที่กล่าวถึงการห้องเที่ยวตั้งแต่สองจังหวัดขึ้นไป	72
5 ค่าความถี่เฉลี่ยของเนื้อหาทางค้านภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ และการอยุลละของจำนวนหนังสือที่มีเนื้อหาแต่ละหัวข้อ จากหนังสือกลุ่มที่ 3 ที่กล่าวถึงการห้องเที่ยวเฉพาะจังหวัดเดียว . . .	86
6 ค่าความถี่เฉลี่ยของเนื้อหาทางค้านโบราณคดีและวัฒนธรรม และการอยุลละของจำนวนหนังสือที่มีเนื้อหาแต่ละหัวข้อ จากหนังสือกลุ่มที่ 3 ที่กล่าวถึงการห้องเที่ยวเฉพาะจังหวัดเดียว . . .	91

ตรางที